

Upravišтво: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 - Telefon št. 31-27 do 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118

Izhaja vsak dan razen nedeljk
Naročnina zna mesečno Lr 18,-
za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim Ju-
trem« Lr 36,50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5. - Telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Hohe Verluste der Sowjets

Erfolgreiche deutsche Gegenangriffe an der Dnjeperfront — Örtliche Einbrüche des Feindes abgeriegelt

Aus dem Führerhauptquartier, 27. Sept. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Am Kubanbrückenkopf blieben örtliche Angriffe der Sowjets erfolglos. Erneut hinter der Front gelandete feindliche Gruppen wurden aufgerieben.

Südostwärts Saporoschje griff der Feind mit starken von Schlachtfliegern unterstützten Infanterie- und Panzerkräften an. Wo die Sowjets an einigen Stellen örtliche Einbrüche erzielen konnten, wurden diese abgeriegelt. Wichtige eigene Gegenangriffe verliefen erfolgreich. Dabei vernichtete eine Panzerdivision durch Vorstoss gegen den Bereitstellungsraum der Sowjets 11 Panzer und 62 Geschütze. Die schweren Kämpfe sind noch im Gange.

Vom Dnjeperkränze bis zur Pripjettmündung versuchte der Feind gestern wieder den Dnjeper zu überschreiten. Die meisten in der Dunkelheit gelandeten Kampfgruppen wurden durch sofort einsetzende Gegenstöße vernichtet, zurückgeworfen oder auf engsten Raum zusammengedrängt.

Im mittleren Frontabschnitt dauern die Abwehrkämpfe an den bisherigen Schwerpunkt mit unverminderter Stärke an. Die Sowjets, die hier zum Teile neue Kräfte herangeführt hatten, erlitten in den harten Kämpfen hohe Verluste.

An der übrigen Ostfront verlief der Tag im allgemeinen ruhig.

An der süditalienischen Front führte der Feind im Gebirge nordwestlich und südwestlich Salerno zahlreiche örtliche Angriffe, die jedoch unter schweren feindlichen Verlusten scheiterten. Im Ostgebiet haben sich unsere Truppen nach Zerstörung der Verkehrseinrichtungen und ungehindert vom Feinde auf neue Stellungen abgesetzt.

Kampf- und Sturzkampfflugzeuge beschädigten im Ägäischen Meere zwei Zerstörer schwer, versenkten ein Handelschiff und setzten einen zweiten grossen Frachter in Brand.

Einzelne feindliche Störflugzeuge warfen in der vergangenen Nacht einige Bomben auf westdeutsches Gebiet. Es entstand nur geringer Schaden.

Anglikanska cerkev pod židovskim vplivom

Bukarešta, 27. sept. TU. Pod naslovom »Antikrist iz Canterburyja« ugotavlja raznavelj rumunskega lista »Porunca Vremii dr. Radescu, da so zadnje izjave anglikanske cerkve razpršile še zadnje nejasnosti. »Zidje,« pravi članek, »so danes gospodari Anglije ter po svoji volji odločajo o njeni usodi. Kar koli smo doslej slišali o silnem vplivu židovstva v britanski politiki, je le kapljica vode v morje v primeru s tem, kar se danes godi v anglikanski cerkvi.«

Članek naglašava vodilno vlogo, ki si jo je anglikanska cerkev znala priboriti v angleški državni politiki, in poudarja, da je bila prav cerkev tista, ki je pomagala zavrniti prodirajoče židovstvo. Cerkev je bila, ki je v dobi nadškofa Stefana v 13. stoletju odredila posebno oznako za žide ter vsem Angležem prepovedala vsako obhajanje z židi. Kje pa stoji danes anglikanska cerkev, vprašuje pisec. Neprehodno brezno jo loči od njene narodne in protisemitske preteklosti. Od vsega tega ni danes ostalo prav nič. Anglikanska cerkev je danes le še privrsek židovstva ter sredstvo za doseg židovske svetovne nadvlade. Prejšnji canterburyjski nadškof dr. Lang, še bolj pa njegov naslednik dr. Temple, sta iz cerkve napravila oporišče, odkoder se vrši boj za zmago židovstva. Pri tem jima ni šlo samo za obsodbo antisemitstva, marveč sta židovstvo naravnost poveljevala ter ga označevala kot blagoslov za vse človeštvo.

Mi bi se ne brigali, pravi Radulescu, za izjave načelnika anglikanske cerkve v korist židov, toda dejstvo, da se je dala anglikanska cerkev vpreči v židovski voz, kaže, da je nadškof dr. Temple očitno in odločno prešel v boljševiški tabor. Zaradi izredne ljubezni do židov se je anglikanski nadškof izpremenil v najprijaznejšo zagovornika boljševizma. Iz njegove cerkve se čujejo blagoslovi Stalina ter vroče molitve za zmago boljševizma. Odnosaji med škofom in brezbožnim komunizmom so postali tako tesni, da je najbližji sodelavec nadškofa, škof iz Yorka, dobil uradno povelje, naj posreduje Moskvo. Stalin torej ni več morilec mnogih deset tisočev pravoslavni duhovnikov, on je sedaj najvišja moralna avtoriteta in načelnik angleške cerkve so srečni, da sprejemajo iz njegovih rok Leninov red. Moč židovstva je resnično velika, ko je iz cerkvenega kneza napravila hudičevskega hlapca.

Riga, 27. sept. R. Letonski metropolit je povedal o položaju pravoslavne cerkve v Rusiji tole: Boljševiki dobro vedo, da med cerkvijo in njimi ni nobene sprave, čeprav je sedaj navidezno nastopilo nekako premirje. Brez dvoma je, da bi boljševiki v primeru zmage to premirje takoj prekinili in zopet začeli zatirati vero in cerkev. Prava svoboda za narode in cerkev bo nastopila šele potem, ko bo boljševizem popolnoma uničen.

Anglosaško izkoriščanje malih držav

Stockholm, 27. sept. TU. Tukajšnji list »Stockholms Tidningen« piše v svojem uvodniku, da so izjave nekaterih vodilnih britanskih in ameriških moči zbujele pri manjših narodih dvome, ali so anglosaške objave za povojno dobo res tako trde, da bi se pri uresničenju dale popolnoma izvesti. Precej verjetno je, da se v Angliji in v Ameriki že opazna stremeljenje obravnavati življenjska vprašanja malih narodov, med katere spada tudi Švedska, z izvestno oholostjo. Iz anglosaških vodilnih krogov poznamo izjave glede malih držav, iz katerih je razvidno, da bodo bolj predmet politike velesil nego samostojni nosilci in zastopniki svojih življenjskih koristi.

Za kaj je Anglija začela vojno

London, 27. sept. Zanimiv odgovor na vprašanje, zakaj je Anglija l. 1939. začela vojno, daje angleški list »Nationale«, ki pravi: »Anglija ni šla v vojno, ker bi bila ogrožena od Nemčije. Nemčija nikdar ni imela takega načrta za osvojitve svetovne nadvlade. Tudi državna oblika Nemčije ni bila vzrok za napoved vojne s strani Anglije. Anglija je šla v vojno zaradi tega, ker je postala Nemčija premočna kot kontinentalna država. Anglija je začela vojno zaradi ohranitve tako zvanega ravnotežja, ne pa zaradi Gdenica ali Poljske.«

Ameriške želje

Buenos Aires, 27. sept. R. Profesor univerze Columbia, John Renner, je na nekem

Govori vodilnih državnikov Osi

Berlin, 27. sept. A. Danes bodo o priliki obletnice trojnega pakta govorili nemški zunanji minister Ribbentrop, Mussolini kot zunanji min. Ribbentrop, Mussolini kot zunanji japonski zunanji minister Sigenum. Nemški radio bo prenašal te govore ob 19.30.

Berlin, 27. sept. R. »Deutsch-diplomatische politische Korrespondenz« niše povodom obletnice trojnega pakta: »Ta pakt je položil temelje novega reda v Evropi in vzhodni Aziji ter zagotavlja tam živečim narodom življenjske možnosti. Ustvaril je politični mir in s tem potoj za gospodarski dvig.«

Korespondenca zaključuje svoj članek z besedami: »Tretja obletnica trojnega pakta ni poved za praznovanje, ker pada v zelo razburjeni in razgibane čase. S tem paktom združeni nareidi pa lahko z zadovoljenjem mislijo na ono uro, ko so se združili v tem paktu, kajti pravilnost tega pakta dogodki vedno znova potrjujejo.«

Tokio, 27. sept. R. List »Asa« piše: »Proizvodi sovražnikov, da bi omajali trojni trojni pakt z intrigami strahopetnih izdajalcev, so se izjalovili. Dgedki v Italiji so članice tega pakta še tesneje stregli. Mladi nareidi vedo, da vodi k zmagi sama medsebojna zaupanje in najtesnejše sodelovanje.«

Dr. Lev nemški prostovoljec

Berlin, 27. sept. TU. V znamenju tesne povezanosti oboroženih sil ter oboroževalnega dela je posejil državni organizacijski vodja dr. Ley z večjim številom službenih delavcev divizijo »Grossdeutschland«, ki je sestavljena po pretežnem delu iz vojnih prostovoljcev vseh nemških okrožij. Med posetom so oddelki raznih vrst orožja in opreidi predvajali živo sliko discipliniranega vojaškega sodelovanja ter pokazali visoko stanje zvežanosti nemškega vojaškega naračaja. Grestie divizije so dobili vpogled v novo vezhalno metodo, ki vzgaja mlade vojake v tesni povezanosti za samozavestne borce.

Ob koncu poseta je dr. Ley ob navzočnosti častnikov in močvirja divizije dovolil mladim novincem ter jim z živimi besedami iz lastnega doživetja predložil bil Führerja. Nihovega vrhovnega poveljnika. »Ne odločite število, kakovost in tehnična uporaba orožja,« je dejal dr. Ley, »marveč vodstvo in duh čete. Misel mora biti zasidrana v vsakem posameznem moču. Tudi najmlajši novinec mora biti politični vojak. Danes smo vsi revolucionarni vojaški, ker vemo, za kaj se bojujemo: za biti ali ne biti Nemčije. Zato je naše dejanje in nehanje podrejeno edini zahtevi: Zmagi!«

Tesna povezanost Rumunije z Nemčijo

Bukarešta, 27. sept. TU. Ob sprejemu nemškega prometnega ministra dr. Dormmollera v Bukarešti je rumunski minister za javna dela in promet naglašal v svojem nagovoru tesno povezanost obeh držav ter podčrtaval stare odnose med Nemčijo in Rumunijo, ki so življenju rumunske države in naroda prinesli bogatih plodov. Minister je nadalje dejal: »V zadnjem času sta Rumunija in Nemčija stali nasproti skupni nevarnosti boljševizma, ki je ogrožal omiko in obstoj evropskih držav. Iz tega razloga stojita Nemčija in Rumunija rano ob rami v vojni, da rešita neodvisnost naših držav. Odkriti prijateljsko, ki je nastalo v tej borbi proti opasnemu skupnemu sovražniku, sta obe državi zblížili ter so se njuni stari stiki še bolj utrdili.«

Iz Bolgarije

Sofija, 26. sept. Za glavnega tajnika vrhovne bolgarske gospodarske zbornice je bil imenovan Ivan Popov, ki je bil pred tem gospodarski svetovalec na bolgarskem poslaništvu v Berlinu.

Hude sovjetske izgube

Uspešni nemški protinapadi na fronti ob Dnjepru
Sovražnikovi krajevni vdori zajezeni

Iz Führerjevega glavnega stana, 27. sept. Nemško vrhovno poveljništvo objavlja:

Na kubanskem predmostju so bili sovjetski krajevni napadi brezuspešni. Sovražne skupine, ki so se ponovno izkrcale za fronto, so bile popolnoma uničene.

Južnovzhodno od Zaporožja je sovražnik napadel z močnimi pehotnimi in oklopnimi silami in podporo bojnih letalcev. Kjer koli so sovjetske čete na posameznih mestih lahko dosegle krajevne vdore, so bili zajezeni. Siloviti lastni protinapadi so potekali uspešno. Pri tem je uničila ena oklopna divizija s sunkom v sovjetsko izhodišče 11 oklopnih voz in 63 topov. Hudi boji še trajajo.

Od kolena Dnjepra do izliva Pripjete je skušal sovražnik večkrat zopet prekrčiti Dnjeper. Bojne skupine, ki so po večini pristale v temi, so bile s takojšnjimi protisunkmi uničene, vrzene nazaj ali pa sisanjene na najtesnejši prostor.

V srednjem odseku fronte se nadaljuje obrambni boji na dosedanjih težjih z nezmanjšano silo. Sovjetske čete, ki so bile tukaj poslane v boj, so imele v hudih bojih visoke izgube.

Na ostali vzhodni fronti je potekel dan v splošnem mirno.

Na južnoitalijanski fronti je sovražnik v gorah severozapadno in južozapadno od Salerna podval številne krajevne napade, ki pa so se izjalovili ob hudih sovražnikovih izgubah. V vzhodnih predelih so se naše čete po uničenju prometnih naprav in nemoteno od sovražnika odmaknile na nove postojanke.

Bojna in strmoglavna letala so na Egejskem morju hudo poškodovala 2 rušilca, potopila eno trgovsko ladjo ter zažgala velik prevoznik parnik.

Posamezna sovražna vznemirjevalna letala so preteklo noč odvrkla nekaj bomb na zapadno nemško ozemlje. Povzročena je bila samo neznatna škoda.

Gravi perdite sovietiche Contrattacchi tedeschi con successo sul fronte del Nipiro Infiltrazioni locali nemiche arginate

Dal Quartier generale del Führer, 27 settembre. Il Comando supremo tedesco comunica:

Attacchi locali dei sovietici sulla testa di ponte del Cuban non ebbero risultato. Gruppi nemici sbarcati dietro il fronte furono completamente annientati.

A sud-est di Saporoschje il nemico attaccava con ingenti forze di fanteria e con forze corazzate appoggiate dall'aviazione di combattimento. Tutte le infiltrazioni sovietiche in singoli punti locali furono arginate. I nostri poderosi contrattacchi avevano successo. Una nostra divisione motorizzata penetrando nelle posizioni di partenza dei sovietici distruggeva il carri armati e 72 cannoni. Accaniti combattimenti sono tuttora in corso.

Dal gonfio del Nipiro allo sbocco del Pripjete il nemico tentava l'irruzione di oltrepassare il Nipiro. Gruppi di combattimento sbarcati in gran parte nell'oscurità con repentinii contrattacchi venivano annientati, respinti o circoscritti in angustissimo spazio.

Nel settore centrale del fronte combattimenti di difesa perdurano con non minore violenza nei punti di gravitazione. I sovietici, che avevano parzialmente qui trasportato nuove forze, subivano gravi perdite in duri combattimenti.

Sul resto del fronte orientale la giornata trascorreva in generale tranquilla.

Sul fronte meridionale italiano, sulle montagne a nord-ovest e a sud-ovest di Salerno il nemico eseguiva numerosi attacchi locali che fallivano con grandi perdite per il nemico. Nelle regioni orientali le nostre truppe, indisturbate dal nemico, si ritiravano su nuove posizioni dopo aver distrutto impianti di comunicazione.

Aere di combattimento ed in picchiata danneggiavano gravemente nell'Egeo due cacciatorpediniere, affondavano una nave mercantile e incendiavano un grande vapore di trasporto.

Singoli aerei nemici di disturbo gettavano poche bombe la notte scorsa sul territorio occidentale del Reich, causando soltanto piccoli danni.

Učinkovita nemška obramba na vzhodu

Berlin, 27. sept. TU. Značilni za načrti potek skrajšanja vzhodne fronte so bili boji na kubanskem predmostju. Nemške čete so dopustile, da so sovražniki prodrli v Anapo, ko pa so Rusi v vzhodnem odseku predmostja na več mestih ob neki važni cesti izvršili napad, so Nemci odločno udarili ter onemogočili nasprotniku nadaljnje prodiranje. Pri tem so uničili 14 sovražnikovih bojnih voz. Tudi severno od Azovskega morja so se zlo-motili motilni napadi sovražnika, ki jih je izvršil z močnimi silami, ter so izvršili na umiki protinapad, pri čemer so zajeli več ujetnikov, voz in pohani kuhinji. Z velikimi izgubami sovražnika so se končali tudi poskusi za prodor severozapadno od Poltave, kjer so Rusi rano v odseku bragiborskih in škrih granadirjev v teku starih dni izgubili 124 bojnih voz. Severno odtoč so sovjetke čete brez uspeha ponavljale napade na odsek neke divizije oklopnih granadirjev. Ti so sovražnik izgubil 35 izmed 50 napadajočih bojnih voz. Mnogo drugih napadov so obrežuspešili učinkoviti napadi bojnih letal, največje razbremenitev pa so četam prinesli neprestani napadi strmoglavskih jat na sovjetske topniške postojanke, na mostove, na prebivališča čet ter na sovražne oskrbovalne kolone na pohodu. Med temi napadi je bilo uničenih več kakor 280 pretežno do vrha naloženih tovornih avtomobilov. Tri velika skladišča municije so zletela v zrak in pri napadih na rečne prehode je bilo uničenih 5 čolnov in trije s četami naloženi splavi.

V srednjem odseku vzhodne fronte so se severno in južno od Roslavlja ogotajali slični dogodki. Tudi tu je sovražnik napadel z močnimi silami, bil pa je povsod odbit ali odznan. Dalje proti severu so se nemške čete zaradi nočnega splošne erte Jelnja-Jarcevo-Velš-Demidov zaplete v hude boje, katerih težčje je bilo južnovzhodno od Smolenska. Tu je sovražnik vrgel v napad močne čete pehote in oklopnih codelkov pod zaščito mnogih baterij in letalskih jat. Das je sovražnik svoje čete združil na tesnem prostoru ter je z njimi neprestano napadal, so se njegovi poskusi za prodor ponesrečili kakor prejšnje dni ob neomajnem odporu nemških granadirjev in pod cenjem nemškega težkega topništva. Tudi ojačeni napadi pri Demidovu so bili odbiti.

Letalstvo je podpiralo boje z metanjem bomb na sovražne postojanke in na preskrbovalne kolone. Sovražne čete ki so hotele prekrčiti neko reko, so nemška bojna in strmoglavna letala učinkovito razpršila. Letala so pokončala most, 15 pontonov, naloženih s tovornimi avtomobili, in 3 brede.

V noč na 22. september so nemški letalski oddelki napadli važne premikalne kolodvore in oskrbovalne točke v južnem odseku sovražnikovega zaledja. Mnogosteveni zadetki rušilnih in zažigalnih bomb so uničili velike množine prevoznih sredstev ter zažgali bivališča čet, kolodvore in skladišča.

Berlin, 27. sept. R. Severno od Azovskega morja je pomorjanska tankovska divizija v 24 urah ujela nad 230 boljševikov ter uničila ali zaplenila 1 tank, 22 topov 62 strojne in 15 protitankovskih pušk. Pred postojankami divizije so našli nad 500 padlih boljševikov.

Angleške pritožbe proti ameriški počasnosti

Stockholm, 27. sept. TU. Po notranjih poročilih obtožuje Britan. javnost ameriške čete krivde, da se je prvotni strateški načrt zaveznikov v južni Italiji popolnoma ponesrečil. Značilno je, da se londonski tisk ne

upa načeti tega vprašanja iz gole obzirnosti do Američanov, v javnosti pa uporno trdijo, da je ameriško vojsvo pri Salernu odredilo iz prozornega razloga, ker je svojo silo prenejevalo, sovražnika pa podcenjevalo. Neagilni pohodi 8. britanske armade, ki je hitela od jugovzhoda na pomoč, in dejstvo, da so Nemci vrgli v borbo le svoje zaščitnice, je rešilo Američane pri Salernu popolnega poraza. Imeli pa so kljub temu hude izgube ljudi in vseh potrebščin. Razen tega so Nemci pridobili dragocenega časa, da so uredili obrambo Neapla.

Z raznih strani se čujejo tudi ostre kritike, ker se Eisenhower neposredno po Badoglijevi kapitulaciji ni potislil luke in mesta v Neaplju. S tem so Američani prostovoljno dali iz rok veliko prednost. Seoni bo treba Neapoli osvoboditi v krvavih bojih, ako se bo sovjetov sploh posrečila. Porazovalec britanskega redia Hole je javnost opozoril na okoliščino, da imajo Nemci zasidrani dve tretjini Italije in da bo, ki čaka zaveznike na italijanskih tleh, na blizbi nadeždel del desetih vojn. Nemške sile rastejo in ni prav nikakega znaka, da bi bila splošna nemška moč kakor koli oslaba.

London, 27. sept. R. V angleškem tisku se vedno rrahja od izraza angleško presenečenje nad močjo Nemcev v Italiji. Boljševiški »Daily Worker« nič: »Medtem ko Churchill govori, da je treba nistiti Italijane nariti se v lastni vodi, so Nemci delali. Angleška in ameriška vlada sta se dali po dozdokih v Italiji iznenaditi.« List »Star« se jezi, ker ne kaže angleški boljševiki prav nikakega globljega razumevanja za borbo Angležev in Američanov v Italiji. Teh bojev angleški boljševiki ne smatrajo za dovoljne v smislu ruskih zahtev.

Uspehi nemških pomorščih sil v italijanskih vodah

Berlin, 27. sept. TU. Z italijani, pomorskega področja prihajajo naknadno poročila o uspehih lažjih nemških pomorskih sil, do- zanih proti italijanskim ladjam, ki so, se po Badoglijevem izjavitju in v nepoznanju pravega položaja skušale prebiti v sovražna pristanišča. Zaradi naglega in odločnega nastopa nemške vojne mornarice se je pretežni del teh poskusov v severnoitalijanskih vodah popolnoma ponesrečil.

Tako so n. pr. nemški pomorščaki dne 9. septembra s svarilnimi streli prestregli dva parnika po 5500 ton, ki sta plula iz neke severnoitalijanske luke proti jugu z namenom, da utečeta. Ker iz italijanskih ladij nista upoštevali svarilnih strelcev, je nastopilo učinkovito nemško topništvo. Enega izmed parnikov je zadelo več salv, naka je posadka sama potopila, drugi pa se je zavrtil v megle ter odgovarjal na topovski ogenj s slabo merjenimi streli. Po kratkem boju pa je bil tudi ta zažgan in uničen.

Oba parnika sta poskusila rešiti dva italijanska brza čolna, toda nemški ladijski topovi so ju prisilili, da sta izadno odplula. Kmalu potem so druge nemške enote potopile oba omenjena čolna. Tudi italijanski polagalec min, ki je imel nalogo, da se reši v sardinsko luko Maddalena, je bil zadet in je občital na morju. Celotna posadka je bila ujeta. Tudi neka velika jahta, ki se ni hotela ukloniti nemškim navodilom, je bila prisiljena zapluti v neko luko pod nemškim nadzorstvom.

To bliskovito in uspešno delovanje nemških pomorskih sil na severnoitalijanskem obalnem področju je prepričalo vse doslej še kolebajoče italijanske kapitane in posadke,

Prijave v slovensko domobransko legijo

Od petka dalje se prijavljajo prostovoljci za slovensko domobransko legijo. Prijavni urad posluje v hiši mestnega poglavarstva na Ambroževem trgu št. 7. Število onih, ki so se prišli vpisati, je bilo že takoj prvi dan znatno in je potem naraščalo in še narašča od dneva do dneva. K vstopu so vabljeni fantje in moške od 18. do 35. leta starosti, vendar prihajajo tudi mlajši in starejši od te dobe z željo, da bi bili sprejeti v legijo. Prav tako poročajo podeželska županstva, ki sprejemajo prijave prostovoljcev vsako za svojo občino, da je odziv na klic poveljstva slovenskih domobrancev povsod ugoden in velik.

Takoj v začetku se je torej že pokazalo, da je bila ustanovitev slovenske domobranske legije od širokih ljudskih slojev v Ljubljani in po deželi sprejeta ne le s popolnim umevanjem, temveč tudi z odobravanjem. To je tudi lahko razumljivo, saj so cilji te res domoljubne ustanove, kakor so orisani v razglasu njenega vodstva, povsem jasni in pri tem taki, da jih mora sprejeti za svoje vsak, kdor Slovenec res dobro želi. Gre za obrambo naših krajev in njihovega prebivalstva pred komunistično pogubo, pred ono, ki že pritiska na nas in jo občuti del našega podeželskega na lastni koži, pa v enaki meri pred ono, s katero komunisti groze za primer, da bi se jim posrečilo, čeprav le mimo-grede, dobiti oblast v roke. Da so ti peklenški komunistični načrti, po katerih naj bi poginili najboljši del našega naroda in naj bi se uničilo vse, kar nam je lepega in svetega, resno mišljeni, o tem ne more dvomiti nihče po vseh zločinih, ki so jih komunistični teroristi že doslej zagrešili nad našim ljudstvom.

Ustanovitev slovenske domobranske legije, ki bo, v zvestem tovarštvu podprta od nemške oborožene sile, obnovila v naših krajih red in mir, je po vsem tem postulat naše lastne samoohranitve. Tega se ljudstvo zaveda in to občuti z vsem svojim življenjskim instinktom. Zato je čisto naravno, da se odzivajo klicu za vstop v vrste prostovoljnih borcev za zagotovitev varne sedanjosti in bodočnosti našega ljudstva slovenski moške in fantje v tako razveseljem številu. Nobenega dvoma ni, da se bodo njih vrste še vnaprej stalno množile in krepile.

Obvezna prijava aktivnih vojaških oseb bivše jugoslovanske vojske, mornarice ter orožništva

Vsi aktivni častniki, vojaški uradniki, orožniki in podčastniki se morajo javiti in to:

1. častniki in vojaški uradniki dne 29. t. m. od 8. do 12. ure in od 14.30 do 17.30
2. aktivni podčastniki, orožniki in godbeniki 30. t. m. od 8. do 12. in od 14.30 do 17.30

na vojaškem uradu Pokrajinske uprave, Poljska cesta 2.

Kot dokument morajo prinesiti s seboj osebno izkaznico. Opravičeni zaradi bolezni so samo tisti, ki predložijo zdravniško spričevalo po legitimirani osebi.

kako brezpomemben je vsak odpor. Tako je po kratkem času v tem področju nastopil popoln mir.

Potopitev grške podmornice na Egejskem morju

Berlin, 27. sept. TU. Kakor je javilo nemško vojno poročilo dne 22. t. m., je neki nemški lovec na podmornice potopil na Egejskem morju grško podmornico v angleški službi »Katsonis«. V mraku 14. t. m. je poveljnik nemškega lovca Follheim opazil na Egejskem morju sovražno podmornico, ki se je skušala z naglo potopitvijo izogniti zasledovanju, poskus pa se zaradi dobro namerjenih vodnih bomb ni posrečil. Sila mnogih bomb, ki so eksplodirale neposredno pod grško podmornico, jo je vrgla na površino. Še preden se je na sovražni podmornici kdo pojavil v stolpu, je nemški lovec v zalezu napadel sovražno ladjo ter jo udaril tako močno v sredo, da se je takoj močno nagnila na stran. Nato se je iz največje bližine razvil boj, h kateremu je edini britanski častnik na krovu podmornice prisilil grške mornarje s pištolo v roki. V tem boju so Nemci porabljali ročne granate, strojnice, pištole in karabinke. Posadka grške podmornice je utrpela velike izgube, dočim sta britanski častnik in nek britanski telegrafist ostala nepoškodovana ter so jih Nemci rešili. V nadaljnjem poteku boja, ki se je nato odvil na večjo razdaljo, je nastal požar v notranjosti podmornice in je njen stolp od vročine kmalu zazarel. Po nekoliko salvah iz vseh orožij se je težko poškodovana grška podmornica pogreznila. Od njene posadke je bilo razen že omenjenih obeh Britancev rešenih le 14 mož, ki so bili deloma težko ranjeni.

Kronika

* **Uspes nemškega barvnega filma na Portugalskem.** Direktor Ufe, Karel Opitz, je pod okriljem tiskovnega urada nemškega poslanstva v Lizboni predaval zastopnikom portugalske filmske industrije in vodilni osebnosti portugalskega propagandnega podjetništva o razvoju nemškega barvnega filma in barvne fotografije po postopku »Agfa-Color«. Predavatelj in z njim združena razstava barvnih fotografij sta v lizbonskem tisku vzbudila živo pozornost. Listi opozarjajo, da predstavlja nemški postopek sprico svoje enostavnosti pravo pravico revolucije v tehniki barvnega filma. Na razstavljenih barvnih fotografijah, ki so prvi neposredno z negativov na fotopapir preneseni tisk, se čudijo zlasti čistosti in jasnosti barv in slik. Portugalski listi soglašajo, da je upravičeno napeto pričakovanje portugalske kisle predstave nemškega barvnega filma »Münchhausen«, ki bo 1. oktobra v kazini »Real Estoril« v okviru nemške filmske razstave.

* **Nemško ljudsko gledališče na Dunaju** bo začelo letošnjo sezono 1. oktobra. Izvajali bodo Schillerjevo žaloigro »Maria Stuart«.

* **Šole za matere na Estonskem.** Po vseh okrajih generalnega okrožja Estonske odpirajo »Estonske pomoč narodne skupnosti« šole za matere, po katerih se stalno vrše strokovni tečaj. Pod okriljem ustanove »Mati in dete« je v Revalu ustanovljen dom, v katerega se sprejemajo bodoče matere.

* **Najvišji stolp za padelce v Evropi.** Imajo zdaj na Madžarskem. Nedavno je bil stolp izrizen madžarski mladinski organizaciji Levante. Izročitelj je bila združena z veliko slovesnostjo v kateri sta prisila tudi vojni minister generalni polkovnik Czatyay in državni mladinski vodja podmaršal Belgay.

* **Po volkovih sodijo, da bo huda zima.** Zelo zgodaj so se letos pojavili volkovi v posameznih predelih Rumunije. Zlasti poročajo z Vlaškega, da so se pojavile močne trope. V neki občini blizu Turnu Severina je bilo pri belem dnevu raztrganih nič manj kakor 60 ovac, v neki drugi občini pa 15 ovac. Iz nekaterih nadaljnjih občin poročajo, da so volkovi trgali tudi govede in konje. Kmetje iz strahu pred voljo nadlego ne pušajo več živine in drobnice na pašo in ponoči nihče ne zapusti hiše. Oblastva so odredila pogone.

Kultura

Nove slovenske knjige

Franc Grivec, Cerkev. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani, 400 strani.

Izšla je druga, znatno predelana in razširjena izdaja knjige znanega slovenskega bogoslovnega pisatelja in zgodovinarja. Knjiga je že v prvi izdaji zbudila pozornost tudi med strokovnjaki in inozemstvom in na njihovo pobudo obeta pisec latinsko izdajo. Spis obravnava široki kompleks nauka o Cerkv, ne ustanovitve in hierarhično ustavo, njeno mistično telo in dušo, problem Petrovega prvenstva, svojstva in znake Cerkve itd. Značilnost te knjige in ne razlika od drugih podobnih spisov v tuji jezikih je med drugim to, da pisec v veliki meri uporablja teološko slovo pravoslavja in utemeljuje nasproti njegovim bogoslovcem stališče katoliške Cerkve.

* **Narte Velikonja, 3x88 anekdot.** Naklada pri knjigarni Jože Žužek, 160 str.

Pisatelj Velikonja je, kakor pravi na naslovi strani, zbral in popleskal večje število anekdot, zajetih skoraj izključno iz slovenskega kroga. Tlejo se naših ljudi, izmed katerih so nekateri — tudi židve — omenjeni s pravim imenom; če ne, pa spoznamo za začetnicami nekatere znanje Ljubljance. Po Lipahovih »Gledaliških anekdotah« je to nadaljnji poskus, zbrati in ohraniti v anekdotah živeče originalnosti, domisleke in humor naših ljudi. Med temi anekdotami so tudi ponašene inačice dvotipov, ki si jih bral ali slušal tudi kje drugod, toda domača osebnost daje tudi tem »domovinski pravico« v slovenskem okolju. Upoštevani so razni poklici (profesorji, sodniki, duhovniki, učitelji, zdravniki i. dr.), razni kraji (Ribnica, Trnovski gozd i. dr.), vendar jih je posebno mnogo iz Ljubljane. Narte Velikonja jih je prikrotil z roko spretnega pisatelja in tako pripravil knjizico, ki prinaša v te čase tudi kaj domačega humorja.

* **Krista Hafner, Zmaj močera in druge legende in pravljice.** — Ing. arh. Marija Vogelnikova: Mojca, Pokrajculja. Koroška ljudska pravljica.

Dve mladinski knjigi. Prva, ki jo je slikami opremlil znani ilustrator Jože Beranek, je namenjena mladini od 8. leta dalje, druga, katere težišče je v večbarvnih ilustracijah, bodo dajali starši otrokom, ki so se komaj naučili branja ali jo prebirali še mlajšim.

* **Goethe in Schiller v nemških gledališčih.** Po nedavno objavljeni statistiki je bilo v sezoni 1940/41 na nemških gledaliških odrih več kakor tisoč predstav Goethejevih del. Schillerjeve tragedije in drame so dosegle v tem času celo 1108 predstav. Največkrat so uprizorili prvi del Goethejevega Fausta, ki zaznamuje v tej sezoni častno število 368 predstav.

* **Kulturno delo v Luksemburgu.** Listi pri našega pregled obsežnega kulturnega dela, ki so ga izvršili v treh letih, odkar je Luksemburg v nemški oblasti, nemški kulturni krogi in organizacije v glavnem mestu enako imenovane bivše države. Na glasbenem področju se je posebno odlikoval mestni orkester s svojimi simfoničnimi, zborovskimi in komornimi koncerti, ki so se zaključili s tednom Beethovne glasbe. Prirejeni so bili ob praznovanju deželne kulturne zbornice in mestne uprave koncerti mladih umetnikov; tu je prihajal do besede glasbeni naraščaj. Kulturno delo v Luksemburgu je stalo v znamenju tesnega sodelovanja s sosednim mestom Trierom. To se je posebno občutilo na gledališkem področju, saj je triersko gledališče absolviralo v Luksemburgu velik del svojega programa, med njim 9 oper, 7 operet in 24 dramskih del. Zelo bogato in izpodobno je bilo zlasti v prejšnji sezoni delo v predavalnicah. Kulturna bilanca Luksemburga je torej tudi v vojnem času močno aktivna.

* **Zenska delovna služba v Nemčiji** se v vojnem času smotno razvija po natančnem redu. Del letnika 1925 je bil že v poklican, zdaj pa pride na vrsto še ostane tega letnika. Izvzete so poročene, ovdove, le in ločene, kakor tudi tista dekleta, ki so 15. avgusta že imela delovno knjižico.

* **Obiti na Letonskem.** Lansko leto je bila v Rigi ustanovljena centrala letonskih obrtnih združenj, kateri se je doletj priključilo 2500 obrtniških obratovnic z naj 5000 delovnimi silami. Te obratovnice so last 58 obrtnih združenj, med katerimi je 31 produktivnih in 27 konzumnih.

* **Družinske podpore francoskim delavcem, zaposlenim v Nemčiji.** Francoska vlada je sklenila, da vsaki »siromašni« družini, katere rednik se nahaja na delu v Nemčiji, na prošnjo nakloni enako podporo kakor družinam vojnih ujetnikov. Razen tega prejemajo vsi kvalificirani delavci, ki so prostovoljno odšli na delo v Nemčijo, do poteka sedanje pogodbe še polovico mezd, ki so jo poprej imeli v svoji domovini.

IZ LJUBLJANE

Živilske nakaznice za osebe italijanske narodnosti

Mestni preskrbovalni urad obvešča vse osebe italijanske narodnosti, da živilskih nakaznic za mesec oktober ne bodo dobili dostavljenih na dom, temveč jih bodo sami prevzeli v uradu v I. nadstropju palače Bata. Zato naj se v Ljubljani bivaajo osebe italijanske narodnosti zgledajo v tem uradu med uradnimi urami od ponedeljka dne 27. t. m. dalje.

Carte annonaire per le persone di nazionalità italiana

L'ufficio annonaire comunale informa tutte le persone di nazionalità italiana che le carte annonaire per il mese di ottobre non saranno loro consegnate a domicilio, ma che dovranno ritirarle le stesse all'ufficio, palazzo »Bata«, piano I. Per ciò tutte le persone di nazionalità italiana, abitanti a Lubiana, dovranno presentarsi a questo ufficio nelle ore d'ufficio del 27. corr. in poi. — Lubiana, il 25 settembre 1943.

* **u— Nova grobova.** Za vedno je zapustil svojce g. Adolf Golob. Za njim žaluje oče, pet sester in drugo sorodstvo. Pogreb pokojnika bo v torek ob 15. iz kapele sv. Jakoba na žalah na pokopališču pri Sv. Križu. Preminila je ga. Franciška Zorčeva. Na mrtvaškem odru leži v kapelici sv. Franciška na žalah; k večnemu počitku pa jo bodo spremenili v torek ob 17. izpred farne cerkve na Viču na tamonšnje pokopališče. Pokojnika naj bo ohranjen blag spomin, svojem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

* **u— Ozračje se je spet ohladilo.** Medtem ko je bila nedelja razmeroma še precej topla, saj je sonce sijalo do malega vse popoldne, se je čez noč močno ohladilo in je v ponedeljek jutraj termometer za beležili najnižje stanje 10.4°. C. Najvišja toplota v nedeljo čez dan je znašala 22.4° C. V sorazmerju s toploto se je gibal tudi zračni tlak. Od petka je barometer precej naglo padel vse do nedelje zvečer, ko je zabeležil najnižje stanje 758 mm. Tedaj se je začel spet dvigati in je do večera jutraj zračni tlak narasel na 762.5 mm. Južni veter, ki je prevladoval zadnja dva dni v tednu, je zamenjal hladen severo. vzhodni.

* **u— Kaj bomo slisali danes v radiu?** Danes 28. septembra ob 20.20 bo ljubljanska radijska postaja prenašala koncert Webro. ve in Wagnerjeve glasbe. Uvodno besedilo je napisal prof. Marijan Lipovšek.

* **u— Nesreče.** 81letna zasebnica Marija Peškova iz Ljubljane si je pri padcu zlomila levo roko. Zvečer je padla in si zlomila levo 42letna delavka Marija Pečlova iz Borovnice. Tudi 15letna delavčeva hčerka Marija Bogatajeva z Verda si je pri padcu zlomila levo roko. Konj je brnil v desnico 13letno posestnikovo hčerko Ivano Pucharjevo iz Ljubljane. 11letnemu sinu delavke Marjanu Vrhovcu iz Ljubljane je nek tovariš med igro vrgel poleno v glavo. V levo se je vsekval 19letni dijak Anton Matičič iz Ljubljane. 57letna »služkinja« Marija Skubičeva iz Ljubljane si je pri padcu zlomila desnico. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

* **u— Danes je zadnji dan za vpisovanje v šolski zbor Glasbene Matice.** Šolski zbor bo prišel z vajami pod vodstvom ravnatelja Polića prve dni meseca oktobra. Pouk je brezplačen, obisk po prijavi in sprejemu na obvezen. Prijave sprejema pisarna Glasbene Matice.

* **u— Knjižna novost.** Izšla je povest Emilja Freiliga »Mladost«, v kateri je zaletno pestro življenje ljubljanskih grajskih fantov in deklet. Zivahni opisi mesta, morja in planin nudijo bralec prav prijetno razvedrilje. V celotno plat vezana knjiga stane 38 lri. Dobi se v vseh knjigarnah in pri avtorju, Hrenova ulica 19.

* **u— Maša zadušnica za pokojnika dr. Ivo Benkovič.** Odvetnikom, bo v torek, dne 28. t. m. ob 8. uri jutraj v franciški cerkvi.

* **u— Sadržarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I.** bo skušala preskrbeti svojim članom za jesensko saditev sadno drevje. Ker je na razpolago le malo sadnega drevja, naj zainteresirani takoj, najkasneje pa do konca tega tedna pošljejo po dopisnici svoja naročila na podružnični naslov: Slavčeva 4a II.

* **u— Na Zavodu za ženski domaći obrt se vrši vpisovanje od 1. do 5. okt. na Dolenski cesti št. 23 (Orašnjevič dom).** Ostala poljsnina na deski v veži.

* **u— Društvo »Dom slepih«** je daroval gospod magistratni direktor Fr. Jančič 200 lri namesto vencia na grob pokojnemu gospodu stotniku Dejanu Suvaldžiču. Za plemenit dar se društvo iskreno zahvaljuje.

IZ HRVATSKE

* **Iz gledališkega življenja.** Iz hrvaških časopisov povzemamo, da bo imelo banjaško gledališče v tekoči sezoni 25 igralcev, skupaj s tehničnim osebjem pa 45 uslužbenec. Dosedanji vršilec dolžnosti intendant Tanhofer je premeščen v Osijek. Do imenovanja novega intendant ga bo zamenjal režiser Orlovič. V glavnem so igralci stari, nova moč je le Amalija Čovičeva. Do konca letošnjega leta predvideva proračun nad 5 milijonov kun izdatkov. Vstopnina bo ostala nespremenjena. Na repertoarju so izmed domačih avtorjev Namečak, Muradbegović, Kuzmanović, Budak, Rabadan, Begović, Preradović, Senčić in Senoa, izmed tujih pa Shakespeare, Schönherr, Nestroy in Halbe. V osiškem gledališču bo letos nastopal znani karakterni igralec Miro Kopić, ki je bil 20 let član sarajevskega gledališča. — Iz razgovora med intendantom sarajevskega gledališča Ahmedom Muradbegovićem in urednikom »Nove Hrvatske« povzemamo nekaj podatkov o načrtu letošnjega repertoarja. Izmed klasičnih piscev so na sporedi Shakespearejev »Othello«, Molierev »Tartuffe«, Lope de Vega »Ču-

dežni vitez«, Schillerjeva »Kovarnost in ljubezen«, Scribejeva »Čaša vode« in Gogoljeva »Ženitev«. Nadalje bodo na sporedu dela Halbeja, Johsta, Jelušića, Alessija in drugih. Izmed hrvaških avtorjev bodo zastopani Senoa, Ogrizović, Begović, Lamza, Muradbegović, Namečak, Jović, Čolaković, Kafedžić in še nekateri drugi.

* **Zagrebčani se zabavajo.** V začetku meseca je na Mažuraničevem trgu v Zagrebu nastopal več dni znani ekvilibrist Peter Glislić. »Gospodar zraka« je imel vselej polno občudovalcev. Pred prihodom v Zagreb je Glislić predvajal svoje umetnije v večjih in manjših krajih Nemčije in Italije.

S Štajerskega

* **Za požgalca ni milosti.** Pred posebnim sodiščem v Leobnu se je zagovarjal 42letni hlapec Franc Maier, ki je letos v maju vplnil v hram nekega posestnika v bližini Judenburga. Tam nastanjenim delavcem je ukradel živila in rjuho. Da bi sakril sledove, je poslopje zažgal. Nato je izvršil še dva vploma. Kot ljudski škodljivci, ki je bil že 18krat kaznovan, je zdaj zapadel smrtni kazni.

Gospodarstvo

Najvišje cene za marmelado in malinovec

Na podlagi prošnje tvrdi »Malina«, »Potnik in druge«, »Vitamin«, »Zelinka Emerik«, »Alko«, »Jeras in druge«, »Meden Viktor« od 10. t. m. za odobritev novih cen, je pokrajinska uprava po ugotovitvi, da je zaprosilo utemeljeno, odobrilo naslednje najvišje prodajne cene pri proizvajalci:

marmelada prve vrste (50 delov sladkorja 50 delov sadne meze) v posodah po 5 kg 2169 lir za 100 kg;

malinovec (v sestavi 100 delov sladkorja, 80 delov čistega malinovega soka) 3300 lir za 100 kg;

oranžada (100 delov sladkorja, 10 delov čiste oranžane ali limonine paste) 4700 lir za 100 kg franko skladišče brez davka na poslovni promet.

Cene je v smislu čl. 4. naredbe od dne 9. V. 1941 objaviti v prodajnem prostoru. Prekoračenje teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbo od dne 26. I. 1942.

GOSPODARSKÉ VESTI

* **Uredba nemškega davčnega sistema na češkomoravskem.** Davčni sistem v češkomoravskem protektoratu bo še letos v celoti prilagojen nemškemu davčnemu sistemu. S 1. junijem t. l. so stopili v veljavo predpisi o urbenem davku. V kratkem bodo izdane še nadaljnje uredbe o prilagoditvi dohodnine in družbenega davka ter splošne pridobnine. S posebno uredbo bodo uklenjeni dosedajni rentni davki in dividendni davki, z nadaljnjo uredbo pa bo na novo urejeno finančno poslovanje samouprav. Vse te nove uredbe bodo veljale za davčno leto 1943.

* **Zasedanje evropskega odbora za telefonsko službo** v sodelstvu znanega pogajanja med Anglijo in Ameriko o valutnih in gospodarskih vprašanjih. Na ameriški strani vodi pogajanja Morgenthau, za Anglijo pa lord Keynes in sir Frederick Leith-Ross. V središču pogajanj sta oba velika valutna načrta Washingtona in Londona, poleg sličnih načrtov drugih držav, predvsem Kanade. Kakor poročajo iz Stockholma, zasledujejo v londonskih finančnih krogih ta pogajanja s skrbjo. Izkazalo se je, da zavzema Amerika nasproti britanskim načrtom ostro odklonilno stališče in da doslej ni bilo mogoče najti osnove za sporazum. Britska vlada se je spričo razmerja političnega na jasnem, da je treba za vsako ceno najti sporazum z Zedinjenimi državami in je pripravljena sprejeti tudi predloge, ki ne ustrezajo britanskim interesom in gospodarskim spoznanjem odločilnih britskih krogov. Lord Keynes ima očitno naročilo, da po možnosti usreže željam Američanov, četudi ni pričakovati, da bo svoj lastni načrt v celoti ali načelno opustil, samo zaradi tega, da bi na željo vlade dosegel sporazum z Ameriko.

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 28. SEPTEMBRA

8.30—9.00: Jutranji poudar. 9.00—9.20: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.20—12.30: Uvod. 12.30—12.50: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.50—14.00: »Priključimo napravi«. — Igra Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec: 1. Nicolai: Vesele žene windsorke; 2. Scheibe: Zvončki; 3. Delibes-Urbach: Pomenek z Delibesom; 4. Dvorki: V deških predmestjih; 5. Korzak: Fensica in pravljica; 6. Borschel: Strausiana; 7. Leopold: Zlata Praga; 8. Lehar: Grof Luksemburški. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Popoldanska glasba. 15.00: Poročila nemškega vrhovnega poveljstva. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.00: Zabavna glasba. 19.00—19.30: Koncert Knežkega tria. 19.30—19.50: Poročila v nemščini in slovenščini. Poročila nemškega vrhovnega poveljstva v italijanski. Napoved programa za naslednji dan. 19.50—20.00: Mala medija. 20.00—20.20: Poročila v nemščini. 20.20—21.15: Koncert Webrove in Wagnerjeve glasbe. 21.15—22.00: Plesna glasba. 22.00—22.15: Poročila v nemščini.

Ferene Kormendi: 55

ZMOTA

* **»Da. Pogovarjali sva se o vsem mogočem.** O njenem življenju in tudi ... — Utihišla je. A Janko je vedel, kaj naj bi sledilo: in tudi o njeni smrti. To je hotela reči, o tem sta se pogovarjali. To je torej tisti trenutek, ki jima bo obema odkril resnico? Toda kaj je resnica? Jo lahko drago ali poceni spoznaš? In bo li ta resnica prava resnica, ali morda zgolj kompromis?

* **V senci mu je šumelo. Anino srce je naglo bilo.** »Povej mi, Jeni, zakaj prav za prav midva nikoli ne govoriva o njej?« je vprašala.

* **Janko so se gube zarezele globlje v čelo.** »So stvari, o katerih človek ne more govoriti, tudi ako bi hotel.«

* **»Da. In midva od takrat ... že cele tri tedne komaj da izpregovoriva kako besedo.** O ničemer se ne pogovarjiva. In vendar sva se prej o marsičem pogovarjala.«

* **»Res je. Za trenutek je utihnil. In gotovo bova nekoč tudi o tem govorila.«**

* **»Ne, je rekla Ana tiše, odločno, »ne nekoč. Kajti tako bi večno molčala. Govoriva zdaj o tem!«**

* **»Tako strašno težko je govoriti o tistem, kogar ... kdor ...«** Po tem nedokončanem stavku sta spet za dolgo utihnila.

* **Kogar je imel človek jako rad, je nadaljevala Ana Jankov nedokončani stavek; iz njenih besed nisi mogel jasno in določno razbrati, ali ugotavlja dejstvo, ali je vprašanje.** »Jaz utim, da ravno zato morava govoriti o tem, ker ... sva jo oba imela tako zelo rada.«

* **Zelo rada, kaj neki pomeni to v Aninih mislih in kaj pomeni to v njenih čustvih?** Zelo rada, kaj neki se skriva za temi priprostim besedami?

SPORT

Bili smo pri radiu

Ze precej nedelje je zdaj za nami, ki so minile kar tako od sprehoda pred obedom do sprehoda po večerji in morda tudi zato ni moglo biti drugače, da je sportna rubrika postajala skromnejša in je nazadnje sploh ni bilo več — da celo niti o ponocnikih. Naši sportni tereni so ta čas že zapušeni in tudi od drugod nismo izvedeli mnogo, še manj pa pravočasno, da bi se bili lahko ponasali z novicami.

Toda prav pred kratkim se je nekaj obrnilo na bolje in v nedeljo zvečer — to je že tradicija za prijatelje sporta — smo spet nekoliko prisluhnili po svetu, ali je še kje kaj sporta in kaj počnejo vsi naši znani in neznanji poborniki neugodnih sportne misli okrog nas. In nismo bili razočarani, kajti ugotovili smo še enkrat, da sport živi, da njegovi pristaši delajo in da kljub vsemu, kar svet pretresa v teh dnevih, sportniki še v tisočih in tisočih goje svoja viteška tekmovalca — zmagajo najboljšega in najplemenitejšega — kakor v nekdanjih časih. Nismo utegnili zbrati vsega, kar se je dogodilo zadnje nedelje septembra na vseh sportnih terenih blizu in daleč od nas — in tudi predaleč na nas zavečalo na skromnem prostoru, ki nam je na razpolago — toda v glavnih obrisih nas je z veseljem navdalo naslednje najnovejše iz nedeljske kronike (po vrstnem redu napovedovalcev):

V Švici so pridno igrali nogomet in vzarli s koleci, pa tudi hokejisti in atletičarji niso ozirali križem rok. Dalje so imeli veslaške tekme in neke kombinirane prireditve za policijo — združene s pletanjem — ki pa so nekoliko trpele zaradi deževnega in hladnega vremena. Sicer pa se pohvalijo z izidi in tudi z obiski.

V Bolgariji so prav tako pridno preganjali okroglo usnje, deloma za točke, deloma za pokale. Mnogo zanimanja je bilo dalje za veliko rokoborsko tekmovalstvo v Sofiji, na katerem so nastopili vsi, ki kaj pomenijo v tej panogi na Bolgarskem.

V hrvaškem Zagrebu so imeli spored kakor o praznikih. Razen velikega števila domačih tekem so v nedeljo pozdravili tudi goste iz tujine, in sicer teniske igralce iz Madžarske. Madžari, ki so pripeljali s seboj velikega Asbtha, so zmagali tesno s 3:2, v ostalem pa niso navdušili preveč. Največji dogodek domačega kova je bila lahkoletška prireditev v znamenju dvoboja med Haškom in Concordijo, v katerem so po dolgem spet enkrat zmagali haškovi. Med vineršimi izidi nedeljskega sporeda omenjamo Gojčev med klavira na 45.56 m. Marjanov med diska (in novi rekord) na 42.31 m ter novi Haškov hrvaški državni rekord v stafeti 4x400 m s časom 3:30. Naš ožji rojak Kotnik je izgnubil tek na 1500 m proti Flasu, zato pa zasedel prvo mesto na 5000 m s časom 16:27 pred istim tekmečem. Tudi v nogometni tekmi so Haškovi obvladali Concordijo s 3:2 (2:2).

Se vse bolj pester in bogat kakor vsi, kar smo jih slisali ta večer, je bil pregled sportnih dogodkov v Nemčiji. Dolga vrsta nogometnih izidov (med njimi nekaterih pomembnih tekem za Tschammerjev pokal), na kupa ženskih in moških atletskih izidov — in odličnih vmes — z vseh poročil Velike Nemčije, številni nastopi raznih kolearskih mojestrov po priložnostnih dirkah (vsekar na nekoliko skrajšanih progah) in sledilec nič koliko podrobnosti z mnogih konjskih dirk (od Dunaja preko Monakova do Lipskega), vse to nas je za nekaj hipov zadnjega nedeljskega večera potrdilo, v prepričanju, da sportni svet okrog nas še ni zamrl.

In to je prav za prav ono, na kar smo hoteli tako opozoriti naše čitatelje!

f

Za vedno nas je zapustila naša ljubljena mati, stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

Franciška Zorec

Blagopokojna leži na žalah v kapelici sv. Franciška.

Pogreb bo v torek, dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne izpred farne cerkve na Viču na ondoto pokopališče.

Ljubljana, dne 27. septembra 1943.

Žalujoče rodbine:
ZOREC-NADRAG
in ostalo sorodstvo.

Drobne kapljice potu so pokrile Jankovo glavo. V zadregi si je segel v lase, si obrisal čelo.

* **Morda imaš prav.** »Vem, da imam prav. Spočetka je bilo tudi meni težko govoriti o njej z Luci ... s tujimi osebami.«

* **»In ... kaj sta govorili?«** je vprašal z negotovim glasom.

* **»O vsem mogočem.«** Tišina. Naglo: »Bila je namenjena k tebi, ko se je to zgodilo?«

* **»Mislim, je odvrnil kratko. In po kratkem premisleku: »Govorila sva, da bo prišla mimogrede po mene in da pojdeva skupaj na postajo.«**

* **Z vsako besedo posebej se je moral boriti. Laž ga je malone dušila.**

* **»Da. Tako.«** Kratka tišina. Naglo: »Luci pravi, da je imela tako čuden glas, ko ji je popoldne telefonirala in da je tako zmeden govorila, kakor da ji nekaj ni bilo prav.«

* **»Morda ji res ni bilo kaj prav,«** je težko rekel.

* **»Luci pravi, da misli, da ...«**

* **»Kaj?«**

* **»Niti izgovoriti ne morem tega. In še manj verjeti.«**

* **Janko ni odgovoril. Molče sta se gledala. Potem je spet začela govoriti Ana in kakor da ji glas prihaja iz velike globine:**

* **»Z eno besedo ... tudi ti tako misliš?«**

* **»Ne vem, kaj meniš s tem. Ne vem, kaj Luci misli o tej stvari.«**

* **»Da si je sama vzela življenje.«** Bilo mu je, kakor da ga je nekaj udarilo. Nekaj se je v njem napelo in se sesulo.

* **»Za božjo voljo ... Ana! Ne morem govoriti o tem! Morda kaj drugič, ko —«**

* **»Ne kdaj drugič ... zdaj!«** Zamisljeno ga je pogledala. »Tako strašno te to muči. Vzem trpiš kakor jaz ali mati, ali kdor koli izmed nas.«

* **Globoko je vzdihnila. »Veš, vse mogoče sva se pogovarjali o nji. Luci je hotela imeti njeno fotografijo za spomin. A no bene nimam. Nikoli se ni slikala. Morda**

Mali oglasi

Službe išče

SEDEMANJSLETNO
deklet, z malo maturo, išče
zaposlitve. Naslov v ogl.
odd. Jutra, 16408-1

Službo dobi

GOSPOD. POMOCNO
zdrav, močno, iščem. Pla-
ča dobra. Naslov v ogl.
odd. Jutra, 16451-1

MIAJSKO GOSPODICO